

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVI.

НЕДЕЉА 20. ДЕЦЕМБРА 1898.

Број 43.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА.

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3 ,
За стране земље на годину	9 ,

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

НЕПЛАТЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНИМА БЕОГРАДСКИМ

По члану 55 зак. о устројству општина и општинских власти, истиче двогодишњи рок службовања одборницима општине београдске, који су изабрати у 1896 год. и то: г.г. Ђорђу Димитријевићу апотекару, Кости Чупићу трговцу, Др. Лази Пачу комесару Народне Банке, Љуби Живковићу адвокату, Др. Марку Т. Леку државном хемичару, Милану Капетановићу проф. велике школе, Тоши Селесковићу проф. Вел. Школе, Димитрију Ђирковићу трговцу, Димитрију Ђорђевићу трговцу, Кости Д. Главинићу проф. Вел. Школе, Милутину Ј. Марковићу бив. Касац. Судији, Милану О. Петровићу пензионеру, Милошу Савчићу инжињеру, Раденку Драговићу трговцу, Соломону Ј. Азријелу трг., Тодору Ј. Михаиловићу трг.; и

Заменицима изабратим у 1896 год. г. г. Владиславу Чортановићу трг., Ђорђу Р. Оданићу трговцу, Младену П. Тодоровићу абацији, Стевану Максимовићу трговцу, Гаврилу Бркићу трг., Евгенију Чоловићу бакалину, Којадину С. Карапићу бакалину, Стевану Миљковићу бакалину.

Осим тога г. Стеван Ивковић индустрисалац је престао бити одборником, јер је изабран за члана суда; г. Никола Р. Поповић сада пензионар престао је бити одборником услед премештаја из Београда, а Ђура Милијашевић бив. директор гимназије и Глиша Стојановић бив. каферија умрли су, те се на место свих ових имају нови одборници и заменици изабрати.

Суд општине Београдске, на основу решења одбора општинског од 10. Децембра 1898 г. АБр. 8808 и с погледом на пропис чл. 13. тач. 1 и чл. 21. закона о устројству општина и општинских власти, објављује, да ће се на дан 28. Децембра 1898. године држати

ОПШТИНСКИ ЗБОР

РАДИ ИЗБОРА

ДВАДЕСЕТ ОДБОРНИКА И ОСАМ ОДБОРНИЧКИХ ЗАМЕНИКА
ЗА ОПШТИНУ БЕОГРАДСКУ.

Ко може бити биран за одборника и заменика, прописују чланови 58 и 59 закона о устр. општина и општ. власти.
Сваки гласач на збору може само лично дати свој глас. (члан 20 зак. општ.)

На општинском збору имају право гласа сви пунолетни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански дажак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другога у служби, или којима по прописима члана 16 овог закона право гласања не би било одузето (члан 14 зак. општ.)

Немају право гласа на општинском збору:

1. Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, које човека безчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана извршене казне;

2. Који се налазе под кривичним ислеђењем за дела под 1. наведена;

3. Који су пали под стечиште за време док стечиште траје, и док се не прогласе за невине;

4. Који су под полицијским надзором;

5. Који дугују Држави порезе више од оног полгоћа у коме се збор држи (чл. 16. зак.)

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора (члан 15 закона)

Збор ће се држати у здању општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати изјутра а бирачи могу долазити на збор тога дана ради бирања од 8 сати пре подне па до 12 сати у подне и од 2 сата па до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште, али ће се примити глас од свију оних који буду на биралиште дошли до 5 сати по подне.

Чим председник збора каже, да је збор започет, бирачи ће (њих двадесет најмање) изабрати из своје средине два лица за чланове бирачког одбора. —

Од одбора приододати су у помоћ председнику збора г.г. Тодор Ј. Михаиловић и Коста Н. Лазаревић одборници, а њима за заменика г. Јанакије М. Јанковић одборник.

Извештавајући о овоме грађане Београдске, суд их општински позива да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

АБр. 8809.

17 Децембра 1898 год.
у Београду.

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ,
Н. Д. Стевановић, с. р.

Београд 14. Децембра 1898.

На телеграфску честитку председника општине, упућену Његовом Величанству Краљу у Ниш, приликом свечане прославе четрдесетогодишњице повратка народне Династије Обреновића на српски престо 12. о. м. а која је честитка у прошлом броју ових новина објављена, — Његово Величанство Краљ благоволео је овим брзојавом милостиво одговорити:

Председнику општине града Београда
г. Николи Д. Стевановићу
Београд

Ниш (Двор) 14. Дец. 1898.

Изјавите верним грађанима Моје драге престонице Моју искрену Краљевску благодарност на осећајима, које Ми у њихово име изјављујете; њихово сећање на знаменито дело Свето-Андрејске скупштине, које су, као и цео Мој народ, одушевљено прихватили њихови очеви и дедови, нов је доказ за родољубље и ваздашњу оданост Мојих милих Београђана према Моме Дому.

Александар.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Његово Величанство Краљ Александар благоизволео је преко председника општине послати и ове године суду општинском 1500 дин., да се о Божићним празницима подели сиротињи Београдској.

Суд општине београдске у име своје сиротиње захваљује Високом Дародавцу за овај Краљевски поклон.

19. Децембра 1898.
Београд.

Председник
београдске општине,
Никола Д. Стевановић с. р.
Секретар,
Урош Кузмановић с. р.

КРАЉ СТЕФАН ДРАГУТИН

ИСТОРИСКА РАСПРАВА

Мото: „...Nam divitiarum et formae gloria fluxa atque fragilis est; virtus clara aeternaque habetur“....

Salust. Coni. Cat. cap. I.

„...Драгутинова је влада била без живота и свежине“....

Ист. Ковач. и Јован. стр. 102.

написали

К. Н. КОСТИЋ И Ф. АР. СТАНОЈЕВИЋ

(Рад награђен са 400 динара, првом видовданском наградом од 15. Јуна 1897. г.).

(наставак)

Ово Данилово причање може се потпуно усвојити. По њему је Драгутин примио Српску Државу у потпуном растројству, што је оправдана последица једног насиљног преврата. Може се мислити, да је, у средове друштвене корупције („неправдада“, „гръдъна“, „лихомъстко“), у времену пре-гоњења између оца и сина, у времену Драгутинова ступања на престо, властела, жељећи да се користи приликама, гледала да своју власт прошири на штету краљева суверенитета. С таквом је властелом Драгутин имао посла и нема сумње, да он није још у почетку своје владе дошао у колизију с њом.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Г. Живко Ј. Барловић трг. овд. извршујући последњу жељу својега покојнога оца Јовице Барловића, бив. овд. трг. послао је преко председника општине суду општинском 400 дин. да се подели сиротињи Београдској за покој душу покојног му оца. —

Суд општине београдске у име своје сиротиње захваљује племенином дародавцу на овоме дару.

Од суда општине београдске 16. Децембра 1898 год. АБр. 5531, у Београду.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
24. Новембра 1898.

Председавао председник г. Н. Д. Стевановић, присуствовали чланови суда г. г. Б. Ј. Рајић и К. Симић; од одборника били: г. г. Н. И. Стаменковић, Р. Драговић, Др. Стеван Марковић, Васа Николић, Коста М. Ђурић, Стеван Максимовић, Коста Д. Гавинић, Д. Тирковић, Глиша Стојановић, К. Др. Ризић, М. П. Тодоровић, К. Н. Лазаревић, Гаја Бркав, С. Ј. Азијел, Др. Леко, Дамјан Стојковић, Јуб. Живковић, Д. М. Ђорђевић, Стеван Милковић, М. О. Петровић, Милутин Ј. Марковић, К. П. Михајловић, Милов. Миленковић, Милан Арсенијевић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 19. Нов. 1898 г. и у одлуци КЊБр. 718 учињена је допуна,

да се расчисти још и са оним земљиштима регулационог фонда, која се налазе пред имаљима приватних и истима се служе сопственици околних имања.

II

Одборник г. Васа Николић предлаже, да се одмах предузму радови око осигурања савске обале код „Несторове илице“, јер се јако одроњава.

Одбор је одлучио,

да се овај предлог стави на дневни ред за прву седницу за овом.

III

Одборник г. Соломон Ј. Азијел примећује, да је сазнао да водоводно одељење нема инвентара имовине.

Председник је одговорио,

да водоводне одељење доиста није имало инвентара, али да је наредио, да се исти састави и нада се да је већ готов. Исти ће се поднети на оверење комисији, које је и г. Азијел члан.

IV

Одборник г. Соломон Ј. Азијел изјављује, да је угаљ из мајдана Апеловог из Алексинца врло рђав јер сам сагорева на стоваришту и да га не би требало више узимати.

Председник је одговорио,

да стоји у истини примедба г. Азијела и да се због тога неће више куповати овај угаљ. До сада је исти купован по решењу одбора.

V

По прочитању акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 8173, 8167, 8192, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Стеван Бакши колар, доброг владања и доброг имовног стања; да је Милан С. Јанковић овд. касапин, доброг владања и сиротног имовног стања; да му је Сима Милорадовић машиниста непознат.

VI

По прочитању молбе Николе Крстића каменџара СТБр 1708, одбор је изјавио мишљење,

да се молиону може дати тражено уверење о његовом породичном односу.

VII

По прочитању протокола лицитације АБр. 8190, држане за давање под закуп преноса угља и другог материјала до Белих вода, одбор је решио,

да се пренос угља и другог материјала у 189-деветој години уступи према прописаним погодбама Аранђелу Илићу овд. по цени и то: од савске обале код Чукарице до белих вода, пробирници или мале припке по десет и три динара шесдесет и по паре од једног вагона и од Београда до Белих вода, пробирници или мале припке по тридесет и три динара шесдесет и по паре од једног вагона.

Управа правде, истине и спранило свију народних тијавица, насиљника и зеленаша. Драгутин није чекао да му долазе тужбе него је ходио по својој краљевини, изналазио кривце, луције и зеленаше и кажњавао их“.....¹⁾ —

У скоро после Драгутинова ступања на престо Урош Велики умре природном смрћу као приватан човек негде у српском приморју.²⁾ Он не даде благослова сину своме. По Тронопчеву причању, Драгутин је наредио, да се тело Урошево пренесе у манастир Сопоћане. На сусрет телу свога оца Драгутин је био изашао с војском и спровод пресрео у Морачи код Свето-Успења.

¹⁾ Ист. II стр. 170—172.

²⁾ Архијеп. Данило II вели на једном месту, да је Урош умро у Хуму: на другом пак месту, у биографији архијепископа Јанићија I, вели да је Урош умро у земљи Пилотској. Г. П. Срећковић, пришао је овом другом исказу Данилову. Тронопча вели да су Урош и Јанићије I умрли у Вару, а Пејачевић — у граду Драчу у Хуму (?). — Види Дан. Жив. стр. 19.; Ив. Павл. Жит. стр. 171.— Срећк. Ист. II стр. 167.— Ист. Ковач. и Јован. стр. 101 изд. 1891. и стр. 93—94 изд. 1895/96.— Пејач. Hist. Serv. стр. 197.— Гласн. V стр. 53.— Лукарије, а по њему и Дијрен узимају погрешно да је краљ Урош погинуо у боју са сином Драгутином. Gi. P. Lucarri, Серијо ristretto de gli Annali di Rausa стр. 37.— Du Fresne Car. d. du Cange Illyricum vetus еф почи стр. 57.— Познато је, да неки летописи узимају, да је краљ Урош умро 1270 год.; али је тај исказ са свим побијен. Г. Ив. Павловић, желећи, вадља, да овај исказ добије ипак неке примене, претпоставља да је г. 1270 умро не Урош него Владислав. Поред тога г. Павловић мисли да је Урош умро негде почетком 1279 год. — Види Гласн. XLVIII стр. 230—231, 234—235, 240.

VIII

Председник извештава одбор, да буџетом предвиђена сума за плаћање кирије за основне школе на Врачару неће бити довољна са тога, што је после свршеног буџета узета по наредби власти још једна кућа под кирију за смештај нових школских одељења, и да би требало одобрити накнадни кредит од 2736 динара, који би пао на терет уштеда по буџетским партијама бр. 118, 120, 121, 122 и 124, на којима ће бити уштеде 2840 дин.

По саслушању овога и по прочитању рефераата књиговодства о овоме Бр. 5111, одбор је решио,

одобрава се накнадни кредит од две иљаде седам стотина тридесет и шест динара за исплату кирије за накнадно узету кућу за смештај школских одељења на Врачару. Ова сума да се исплати из уштеде, која ће се добити на буџетским партијама бр. 118, 120, 121, 122 и 124 у 2840 динара, услед смањених издатака по истима. Да се за ово решење изиште надлежно одобрење.

IX

Председник објављује, да је на дневном реду решавање о предлогу одборника г. Милутина Ј. Марковића и осталих о начину извршења великих радова општинских. У свези са овим предлогом стоји и предлог одборника г. Дим. Кирковића, да се прикупљање трошаринских прихода даде под закуп и како да се са тим приходима рукује, који је предлог поднет још у 1897 год.

По прочитању оба та предлога АБр. 2602/97 и 8320/98 одбор је после поименичног гласања са 23 гласа против 3 решио,

да се о предлогу одборника г. Д. Кирковића односно давања под закуп прикупљања прихода трошаринских решава за себи а сада се предлог одборника г. М. Ј. Марковића и осталих о начину извршења великих општинских радова у начелу усваја, с тим, да се одмах пређе на решавање сваке тачке по особ.

X

По прочитању сваке тачке по особ предлога г. М. Ј. Марковића и осталих АБр. 8320 који је у начелу усвојен, одбор је решио,

1., да се једном за свагда усвоји за каналисање Београда једноставни систем

спирања, а сепарациони систем одбаци, као неподесан и рђав за Београд, због његових теренских прилика, заједно са појудом Косуа и Мариновића, која је везана за овај систем и која по својој основи и садржини у сваком погледу не може никада бити у складу са интересима написе београдске општине. (Ова је тачка усвојена са свима гласовима против 2 а један није гласао).

2., да се установе, као што су водовод, канали и кеј, не могу никоме уступити у експлоатацију, већ да интереси здравствени и општи интереси грађанства захтевају, да тим установама рукује општина.

3., да се узму два призната стручњака: један за кеј, а други за канализацију, који би одмах приступили изради планова за канализацију по горњем систему и за кеј, по томе радији као руководци радова на подизању кеја и канализацији до њиховог потпуног свршетка и то као нарочито изабрани привремени општински чиновници.

4., да се исто тако у своје време изберу два или три стручњака светскога гласа, који ће извршити оцену планова, које буду горњи стручњаци израдили.

5., да се у цели осигурања извршења ових предузећа стално уноси чист приход општинске трошарине у један сигуран овдашњи новчани завод, који одбор избере, који ће под извесним погодбама плаћати камату на унети новац од општинске трошарине и вршити исплату оверених рачуна за извршено радове на поменутим општинским предузећима.

6., да се избере из одбора надзорна општинска комисија од пет лица, која би имала да сврши заједно с председником општинским, све што је потребно за извршење предњих тачака, и уговоре закључивала и одбору општинском на одобрење подносила. Она би после тога сама водила сталан потребан надзор над радовима у опште поменутих предузећа, било она да се врше у општинској режији, било преко

Тронопашац, пак, прича неке ствари о ратовањима краља Драгутине; али су та Тронопашеве приповедања непоуздана и фабулозна. По Тронопашу краљ је Драгутин ратовао против Бугара и босанских банова. Од босанских банова он заузе земље све до Босне реке; а од Бугара: „страни Македонскіја до Афонскіја Горы, до греческихъ предѣлѣкъ, и даже до Моминѣ Клисѣре, до Петрова Поля изпод Софиен до самаго Кидина“. Даље, Тронопашац примећује, да је краљ Драгутин провео цео живот у непрестаним ратовањима¹⁾

Ово Тронопашево приповедање Никола Крстић и М. С. Милојевић примили су као потпуну историску истину. Крстић вели Да је краљ Драгутин, жељећи срећним ратовањем задобити народну љубав, још у почетку своје владе завојшио на Бугаре и заузео им земље све до Видина. Исто тако да је завојшио и на Босну и заузео неке крајеве те земље.²⁾ Милојевић иде у крајност. Он вели: „Драгутин је владао Мачвом, Сремом, једним делом дан. Босне и Херцеговине, као и Турске Србије све до Вучитарна које се и звало Мачва па до ушока Мораве у Дунав. Даље Сремом и Ма-

предузимача и над радом свих општинских органа, који буду радили на овим предузећима, а у исто време само и једино она оверавала рачуне за исплату радова и куповину потребног материјала за ова предузећа, ако би их општина набавила.

Ова ће комисија подносити одбору општинском редовно а бар у три месеца једанпут извештаваје о својим радовима.

П О З И В

Позивају се сви грађани Београдске општине који дугују за калдрму, да свој дуг плате, заједно са 6% камате, у противном, наређено је, да се од свију наплата изврши судским путем.

Овом приликом чине се пажљивим купци имања, да се предходно увере, да дотично имање не дугује општини за калдрму, у противном плаћају они дуг, јер дуг од калдрме није лични дуг, него дуг имања.

Од Суда Београдске општине 11 Децембра 1898 год. АБр. 8675 у Београду.

Н А З Н А Њ Е

Одбор је општински у седници својој од 19. Нов. 1898. решио, да се касапска аренда на једну заклану краву повиси од 18 динара на двадесет и четири дин. од првог Јануара 1899. год.

Према овоме ће се од 1-ог Јануара идуће године наплаћивати за општинску касу 24 динара за клање једне краве.

О овоме се извештавају грађани, а нарочито месари, ради знања и управљања.

Од суда општине београдске, 1. Децембра 1898. АБр. 8190. у Београду.

О Б Ј А В А

Општина београдска издаје под закуп подрум под школом код Саборне цркве.

Ко жели узети исти, нека се јави економном одељењу општине београдске.

чанским Банатом т.ј. данашњим Банатом и Бачком и т. д. и покорио је од Искра до Видина бугарске земље^(!!)¹⁾

У оном времену у Бугарској су се забивали таки догађаји, да се на основу тих догађаја може у неколико и примити оно Тронопашево приповедање. Бугарском при Драгутинову ступању на српски престо, беше овладало неко раздражљиво стање из којег се ускоро развише велики немири Год. 1277. у Бугарској се јавља народни покрет под Ивајлом или Лаханом. Цар Константин изгуби сваку популарност и, користећи се самим догађајима, „овчар и селенин“ Ивајло могаше: да за ношљивим и фантастичним приповедањем о својој необичној мисији придобије необавештену светину; да се докопа престола и да се он „груби јунак“ ожени „изнеженом“ царицом Маријом, удовом цара Константина а унуком Михаила Палеолога. У истом се времену појављује и оружана интервенција византиског императора Михаила Палеолога у корист Јована Асена III.

(Наставиће се)

¹⁾ Глас. Жив. стр. 9; Ив. Павл. Жит. 171. Гл. V. с. 53

— Гласн. (XXI стр. 238.— Пејач, Hist. Serv. с. 219.

²⁾ Глас. Жив. стр. 289—291. — Ив. Павл. Жит. стр.

171—172. — Гласн. V стр. 53.

³⁾ Дан. Жив. стр. 22—22; Ив. Павл. Жит. стр. 173...

¹⁾ Милојевић. Одлом. II стр. 118.

²⁾ С. С. Бопчев. Ист. стр. 111—115.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

СТАЊЕ НА ДАН 30 АПРИЛА 1898 ГОД.

Р А Ч У Н	ОВРТ ЗА АПРИЛ	ОВРТ ОД 1 ЈАН. до 30 АПРИЛА	СТАЊЕ 30 АПРИЛА
72 Благајне	84520 85	82126 38	363499 63
75 Привремени издатака	1150 —	115715 69	1150 —
37 Вредећи артија		51438 —	51438 —
38 Непокретности	10605 70	5460600 23	5460600 23
38 Покретности		78771 64	78771 64
39 Грађење кеја		88961 61	88961 61
40 „ водовода		2855052 82	2855052 82
24 „ калдрме из зајма		945749 85	945749 85
28 „ канализације		64303 68	64303 68
41 „ дорђолске школе		212073 54	212073 54
23 „ палиул. „		177210 03	177210 03
21 „ дорђолске цркве		57837 21	57837 21
31 Дужника разни	540 36	117022 82	7062 34
42 „ калдрме	307 15	117231 32	5166 34
22 „ водовода		3989 62	3989 62
19 „ трошарине		1259 47	1259 47
68 Повериоца разни	10605 70	38178 11	297168 97
5 „ водовода ,		3019 75	19881 07
46 Кауција			2117 —
4 Дијурна инжињерски		192 —	364 80
66 Обртне порезе			12525 96
32 Поклона божићни		12 —	5543 45
27 Фондова разни			196258 95
47 Гробљанског фонда			110563 05
43 Регулационог „		330694 78	330694 78
44 Упр. фонд. за фондове		9234 22	9234 22
44 „ „ „ регул. фонд.		31913 48	31913 48
76 Управе трошарине	40000 —	37822 71	40000 —
48 Упр. фонд. за зајмове			188949 83
71 Пријема	1990000 —	1900000 —	4100000 —
34 Остава код Нар. Банке	1990000 —	1990000 —	6170000 —
49 Текући „ „ „	40000 —	31208 90	40000 —
50 Приреза војног			2128914 45
69 Гробљ. буџет	1168 43	3273 90	4412 92
79 Прихода буџетски	10 —	72749 44	5250 90
77 Расхода „	70153 87		150460 09
80 „ из милиона	2410 —		837 98
81 „ по кредитима	5045 —		276392 96
82 Утврђење обале	3342 08	7308 73	278558 46
83 Позајмице од трошар.		6500 —	6936 05
9 Главница	31208 90	31208 90	6292 75
	4228464 83	4228464 83	21806582 02
	4228464 83	21806582 02	21806582 02
		13083243 85	13083243 85
		13083243 85	13083243 85

6. Јуна 1898 године

Београд.

Књиговођа,

Милија Јовановић с. р.

Главни благајник,

Ђ. Ж. Нешић с. р.

Главни књиговођа,

К. Ј Јанковић с. р.